

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1961-1962.

20 MARS 1962.

PROJET DE LOI

établissant le texte néerlandais
de certains articles du Code civil.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

La Chambre des Représentants et le Sénat ont adopté, respectivement le 23 novembre 1961 et le 20 décembre 1961, le projet de loi portant établissement du texte néerlandais du Code Civil.

Cette loi a été sanctionnée par le Roi le 30 décembre 1961. Au moment de passer à sa publication, il est apparu nécessaire d'apporter trois corrections au texte adopté par le Pouvoir législatif.

A l'article 298, alinéa 6, le mot « betekening » doit être remplacé par « uitspraak ».

A l'article 819, second alinéa, les mots « op verzoek van de procureur des Konings » doivent être remplacés par « op verzoek van de erfgenamen, hetzij op vordering van de procureur des Konings ».

Enfin, il convient d'insérer dans l'article 19 de la loi du 16 décembre 1851 sur la révision du régime hypothécaire le texte néerlandais de deux priviléges introduits respectivement par les lois des 12 avril 1960 et du 27 juin 1960.

Le gouvernement, soucieux d'échapper à l'obligation de publier un texte qui contient les erreurs mentionnées ci-dessus, vous propose de décider que la loi portant établissement du texte néerlandais du Code Civil, ne sera publiée qu'après que les corrections qui vous sont proposées par la présente loi y auront été apportées.

Le Gouvernement après avoir pris connaissance de l'avis du Conseil d'Etat, n'a pu s'y rallier.

A son avis, le texte qui sera publiée conformément à la présente loi n'apparaîtra nullement comme le texte authentique de la loi du 30 décembre 1961 mais bien comme le texte corrigé de cette loi. Aucune équivoque ne sera possible.

La publication partielle de la loi du 30 décembre 1961, proposée par le Conseil d'Etat, ne serait d'ailleurs pas non plus la publication d'une loi, telle qu'elle a été sanctionnée et promulguée par le Roi.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1961-1962.

20 MAART 1962.

WETSONTWERP

tot invoering van de Nederlandse tekst van
bepaalde artikelen van het Burgerlijk Wetboek.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Kamer van Volksvertegenwoordigers et de Senaat hebben, respectievelijk op 23 november 1961 en 20 december 1961, het wetsontwerp tot invoering van de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek aangenomen.

Die wet werd op 30 december 1961 door de Koning bekrachtigd. Op het ogenblik dat tot de bekendmaking ervan zou worden overgegaan zijn drie verbeteringen nodig gebleken aan de tekst die door de Wetgevende Macht is goedgekeurd.

In artikel 298, lid 6, moet het woord « betekening » vervangen worden door « uitspraak ».

In artikel 819, lid 2, moeten de woorden « op verzoek van de procureur des Konings » vervangen worden door « op verzoek van de erfgenamen, hetzij op vordering van de procureur des Konings ».

Ten slotte, moet in artikel 19 van de wet van 16 december 1851 houdende herziening der wet over de hypotheken, de Nederlandse tekst worden ingelast van twee voorrechten die ingevoerd zijn bij de wetten van 12 april 1960 en van 27 juni 1960.

Om te vermijden dat zij een tekst met voornoemde leemten zou moeten bekendmaken, stelt de Regering U voor te beslissen dat de wet tot invoering van de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek eerst na de verbeteringen die U bij deze wet worden voorgesteld zal bekendgemaakt worden.

Na kennis genomen te hebben van het advies van de Raad van State, heeft de Regering zich daarbij niet kunnen aansluiten.

Naar haar mening zal de tekst die overeenkomstig deze wet zal worden bekendgemaakt, geenszins voorkomen als de authentieke tekst van de wet van 30 december 1961 maar wel als de verbeterde tekst van die wet. Alle misverstand hierover zal uitgesloten zijn.

De gedeeltelijke bekendmaking van de wet van 30 december 1961, voorgesteld door de Raad van State, zou trouwens ook geen bekendmaking zijn van een wet zoals die door de Koning is bekrachtigd en afgekondigd.

Quant à la publication du texte néerlandais du Code civil en annexe à une loi, elle paraît contraire à l'article 41 de la Constitution, à l'avis du 16 février 1960 du Conseil d'Etat (Document Chambre des Représentants n° 507/1 de la session 1959/1960, pages 76 et 77) et à l'intention formelle du législateur (Rapport de la Commission de la Justice de la Chambre des Représentants du 30 octobre 1961).

Le Ministre de la Justice,

Wat de bekendmaking van de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek als bijlage bij een wet betreft, zulks blijkt strijdig te zijn met artikel 41 van de Grondwet, met het advies van 16 februari 1960 van de Raad van State (Doc. Kamer der Volksvertegenwoordigers n° 507/1, zitting 1959/1960, blz. 76 en 77) en met de uitdrukkelijke bedoeling van de Wetgever (Verslag van de Kamercommissie voor Justitie van 30 oktober 1961).

De Minister van Justitie,

P. VERMEYLEN.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 18 janvier 1962, d'une demande d'avis sur un projet de loi « établissant le texte néerlandais de certains articles du Code civil », a donné le 22 janvier 1962 l'avis suivant :

Le projet a principalement pour objet de corriger deux erreurs et de réparer deux oubliés dans le texte néerlandais du Code civil, tel qu'il a été récemment adopté par les Chambres législatives et sanctionné le 30 décembre 1961 par le Roi.

Il a également pour objet de décider que le texte néerlandais du Code civil figurant dans la loi du 30 décembre 1961 sera publié avec les corrections que le projet actuel y apporte, afin d'éviter ainsi que ce texte ne doive être publié tel qu'il existe actuellement, c'est-à-dire non expurgé des erreurs qu'il contient.

Si l'intention du Gouvernement se comprend aisément, le procédé qu'il se propose de mettre en œuvre pour la traduire offre cependant l'inconvénient de faire apparaître les corrections apportées au texte comme ayant été réalisées avant que, par la sanction et la promulgation, le Roi ait définitivement fixé la teneur authentique de ce texte, alors que la loi originale est déjà sanctionnée avec les erreurs qu'elle contient et que ses corrections sont encore en projet. Or, il faut éviter de donner l'apparence de publier comme étant le texte authentique de la loi un texte qui ne serait pas identiquement celui qui a reçu la sanction, la promulgation et la signature royales.

Cet inconvénient serait évité par la mise en œuvre d'un autre procédé qui consisterait :

1° à ne publier la loi du 30 décembre 1961 que partiellement et en même temps que la loi qui sera issue du présent projet : le texte même du Code civil n'y serait pas repris;

2° à insérer dans la loi actuellement en projet une disposition aux termes de laquelle le texte néerlandais du Code civil ne sera publié qu'avec les corrections et additions qu'elle y apporte et en annexe de celle-ci, pour tenir lieu de sa publication dans le corps de la loi du 30 décembre 1961.

Le procédé implique assurément que la loi du 30 décembre 1961 ne sera qu'incomplètement publiée, mais il offre l'avantage d'éviter toute méprise sur la teneur de celle-ci.

Si le Gouvernement se rallie à cette suggestion, le projet devrait être rédigé comme suit :

Projet de loi modifiant la loi du 30 décembre 1961 portant établissement du texte néerlandais du Code Civil.

Article premier.

Les corrections suivantes sont apportées au texte néerlandais du Code civil, tel qu'il a été adopté par les Chambres législatives et sanctionné le 30 décembre 1961 par le Roi :

1° à l'article 298, alinéa 6, le mot « betekening » est remplacé par le mot « uitspraak »;

2° à l'article 819, alinéa 2, les mots « hetzij op verzoek van de Procureur des Konings » sont remplacés par les mots « hetzij op verzoek van de erfgenamen, hetzij op vordering van de Procureur des Konings »;

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 18e januari 1962 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot invoering van de Nederlandse tekst van bepaalde artikelen van het Burgerlijk Wetboek », heeft de 22^e januari 1962 het volgend advies gegeven :

Het ontwerp bedoelt in hoofdzaak twee vergissingen en twee leemten goed te maken in de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek, zoals deze onlangs door de Wetgevende Kamers goedgekeurd en op 30 december 1961 door de Koning bekrachtigd is.

Een ander doel van het ontwerp is, dat in de wet van 30 december 1961 voorkomende Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek te doen bekendmaken met de ontworpen verbeteringen, opdat men hem niet in zijn huidige vorm, dus met de fouten die hij bevat, hoeve te publiceren.

Is de bedoeling van de Regering licht te begrijpen, de voorgenomen werkwijze heeft echter het nadeel dat de teksterverbeteringen zich voordoen als aangebracht alvorens de Koning, door de bekrachtiging en de aankondiging, de authentieke inhoud van die tekst definitief heeft vastgesteld, terwijl toch de oorspronkelijke wet reeds bekrachtigd is met de vergissingen die zij bevat, en de verbeteringen nog in het ontwerp stadium verzekeren. Men moet immers trachten niet de schijn te geven, dat als authentiek wordt bekendgemaakt een wettekst, die niet volkomen dezelfde is als die welke de Koning heeft bekrachtigd, algekondigd en ondertekend.

Dit bezwaar kan worden ondervangen door een andere werkwijze :

1° de wet van 30 december 1961 zou slechts gedeeltelijk, dit is zonder de tekst zelf van het Burgerlijk Wetboek maar samen met de uit het ontwerp ontstane wet, worden bekendgemaakt;

2° in de tegenwoordige ontwerp-wet zou worden bepaald dat de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek slechts met de verbeteringen en toevoegingen, en als bijlage van de ontwerp-wet, zal worden bekendgemaakt, waar zij dan zal gelden als bekendmaking van die tekst in het lichaam van de wet van 30 december 1961.

Deze werkwijze brengt weliswaar mede dat de wet van 30 december 1961 slechts onvolledig zal worden bekendgemaakt, maar biedt het voordeel dat geen misvatting ontrent de inhoud van die wet mogelijk is.

Mocht de Regering zich hierbij aansluiten, dan dient het ontwerp te worden gelezen als volgt :

Ontwerp van wet houdende wijziging van de wet van 30 december 1961 tot invoering van de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek.

Eerste artikel.

In de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek, zoals deze door de Wetgevende Kamers aangenomen en door de Koning op 30 december 1961 bekrachtigd is, worden de volgende verbeteringen aangebracht :

1° in artikel 298, zesde lid, wordt het woord « betekening » vervangen door het woord « uitspraak »;

2° in artikel 819, tweede lid, worden de woorden « hetzij op verzoek van de Procureur des Konings » vervangen door de woorden « hetzij op verzoek van de erfgenamen, hetzij op vordering van de Procureur des Konings »;

3e le texte suivant est inséré dans l'article 19 de la loi du 16 décembre 1851 sur la révision du régime hypothécaire, après le 4e sexies :

« 4e sexies [De betaling van de bijdragen, van de eventuele bijdrageopslag en interest (betreffende het Sociaal Fonds voor de diamant arbeiders).] »

Ingevoegd overeenkomstig artikel 8 van de wet van 12 april 1960 waarbij bepaald wordt dat dit voorrecht rang neemt onmiddellijk na 4^e quinquies en onder 4^e sexies.

« 4^e sexies. [(De betaling van de bijdragen en van de bijdrageopslag, vastgesteld bij de artikelen 13 en 14 van de wet van 27 juni 1960 betreffende de schadeloosstelling van de werknemers die ontslagen worden bij sluiting van ondernemingen)] ».

Ingevoegd overeenkomstig artikel 19 van de wet van 27 juni 1960 waarbij bepaald wordt dat dit voorrecht rang neemt onder 4e sexies.

Article 2.

Le texte néerlandais du Code civil sera publié avec les corrections et additions qui font l'objet de l'article 1er, et en annexe à la présente loi. Cette publication tiendra lieu de publication de ce texte dans le corps de la loi du 30 décembre 1961.

La chambre était composée de :

Messieurs : F. Lepage, conseiller d'Etat, président;
H. Buch et G. Van Binnen, conseillers d'Etat;
F. Van Goethem et G. Van Hecke, assesseurs de la section de législation;
Madame : J. De Koster, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. G. Van Binnen.

Le rapport a été présenté par M. W. Van Assche, auditeur.

Le Greffier,
(s.) J. DE KOSTER.

Le Président,
(s.) F. LEPAGE.

Pour expédition délivrée au Ministre de la Justice.

Le 30 janvier 1962.

Le Greffier du Conseil d'Etat,
R. DECKMYN.

3e in artikel 19 van de wet van 16 december 1851 houdende herziening van de wet over de hypotheken wordt na het 4e sexies de volgende tekst ingevoegd :

« 4e sexies [De betaling van de bijdragen, van de eventuele bijdrageopslag en interest (betreffende het Sociaal Fonds voor de diamant arbeiders).] »

Ingevoegd overeenkomstig artikel 8 van de wet van 12 april 1960 waarbij bepaald wordt dat dit voorrecht rang neemt onmiddellijk na 4^e quinquies en onder 4^e sexies.

« 4^e sexies [(De betaling van de bijdragen en van de bijdrageopslag, vastgesteld bij de artikelen 13 en 14 van de wet van 27 juni 1960 betreffende de schadeloosstelling van de werknemers die ontslagen worden bij sluiting van ondernemingen)] ».

Ingevoegd overeenkomstig artikel 19 van de wet van 27 juni 1960 waarbij bepaald wordt dat dit voorrecht rang neemt onder 4^e sexies.

Artikel 2.

De Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek zal worden bekendgemaakt met de verbeteringen en toevoegingen van artikel 1, en als bijlage bij deze wet. Deze bekendmaking zal gelden als bekendmaking van die tekst in het lichaam van de wet van 30 december 1961.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : F. Lepage, raadsheer van State, voorzitter;
H. Buch en G. Van Binnen, raadsherren van State;
F. Van Goethem en G. Van Hecke, bijzitters van de afdeling wetgeving;
Mevrouw : J. De Koster, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. Van Binnen.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. Van Assche, auditeur.

De Griffier,
(get.) J. DE KOSTER.

De Voorzitter,
(get.) F. LEPAGE.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister van Justitie.

De 30e januari 1962.

De Griffier van de Raad van State,
R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre Nom aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

Paragraphe 1er. — Le texte néerlandais du 6me alinéa de l'article 298 du Code Civil est rédigé comme suit :

« Hoger beroep kan niet worden ingesteld dan door de verzoeker, binnen twee maanden na de uitspraak van het

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Justitie is gelast in Onze Naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

Paragraaf 1. — De Nederlandse tekst van artikel 298, zesde lid, van het Burgerlijk Wetboek luidt als volgt :

« Hoger beroep kan niet worden ingesteld dan door de verzoeker, binnen twee maanden na de uitspraak van het

vonnis. Voor het hof van beroep wordt de zaak eveneens in raadkamer behandeld. »

Paragraphe 2. — Le texte néerlandais du second alinéa de l'article 819 du Code Civil est rédigé comme suit :

« Wanneer niet alle erfgenamen aanwezig zijn, er zich onder hen minderjarigen of onbekwaamverklaarden bevinden, moet binnen de kortst mogelijke tijd verzegeling plaatshebben, hetzij op verzoek van de erfgenamen, hetzij op vordering van de procureur des Konings, hetzij ambts-halve door de vrederechter binnen wiens kanton de erfenis is opgegeven, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 911bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechts-vordering. »

Paragraphe 3. — Les dispositions suivantes sont insérées entre le 4e sexies et le 4e septies de l'article 19 de la loi du 16 décembre 1851 sur la révision du régime hypothécaire :

« 4e sexies [De betaling van de bijdragen, van de eventuele bijdrageopslag en interest (betreffende het Sociaal Fonds voor de diamantarbeiders).]

« 4e sexies [De betaling van de bijdragen en van de bijdrageopslag, vastgesteld bij de artikelen 13 en 14 van de wet van 27 juni 1960 betreffende de schadeloosstelling van de werknemers die ontslagen worden bij sluiting van onderneming.] »

Art. 2.

La loi portant établissement du texte néerlandais du Code Civil, adopté par la Chambre des Représentants, le 23 novembre 1961 et par le Sénat le 20 décembre 1961 et sanctionnée par le Roi le 30 décembre 1961 sera publiée avec les corrections prévues à l'article premier de la présente loi.

Donné à Bruxelles, le 19 mars 1962.

vonnis. Voor het hof van beroep wordt de zaak eveneens in raadkamer behandeld. »

Paragraaf 2. — De Nederlandse tekst van artikel 819, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek luidt als volgt :

Wanneer niet alle erfgenamen aanwezig zijn, er zich onder hen minderjarigen of onbekwaamverklaarden bevinden, moet binnen de kortst mogelijke tijd verzegeling plaatshebben, hetzij op verzoek van de erfgenamen, hetzij op vordering van de procureur des Konings, hetzij ambts-halve door de vrederechter binnen wiens kanton de erfenis is opgegeven, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 911bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechts-vordering. »

Paragraaf 3. — In artikel 19 van de wet van 16 december 1851 houdende herziening van de wet over de hypotheken worden tussen het 4^e sexies en het 4^e septies de volgende bepalingen ingevoegd :

« 4^esexies [De betaling van de bijdragen, van de eventuele bijdrageopslag en interest (betreffende het Sociaal Fonds voor de diamantarbeiders).]

4^e sexies [De betaling van de bijdragen en van de bijdrageopslag, vastgesteld bij de artikelen 13 en 14 van de wet van 27 juni 1960 betreffende de schadeloosstelling van de werknemers die ontslagen worden bij sluiting van onderneming.] »

Art. 2.

De wet tot invoering van de Nederlandse tekst van het Burgerlijk Wetboek, die door de Kamer der Volksvertegenwoordigers op 23 november 1961 en door de Senaat op 20 december 1961 is goedgekeurd en op 30 december 1961 door de Koning is bekrachtigd, zal worden bekendgemaakt met de verbeteringen vermeld in artikel 1 van deze wet.

Gegeven te Brussel, 19 maart 1962.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre de la Justice,

VAN KONINGSWEGE

De Minister van Justitie,

P. VERMEYLEN.